Bulgarije

Loopbaanbegeleiding in Bulgarije is georganiseerd als een breed en samenhangend systeem waarin onderwijs, hoger onderwijs, arbeidsmarktorganisaties en maatschappelijke organisaties gezamenlijk ondersteuning bieden aan jongeren en volwassenen. Het aanbod omvat loopbaanbegeleiding binnen het primair, secundair en hoger onderwijs, evenals diensten voor werkenden en werkzoekenden via publieke en private aanbieders. De overheid speelt een sturende rol via beleid, financiering en digitale infrastructuur, met als doel gelijke toegang tot loopbaanondersteuning en een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Laatst bijgewerkt: april 2026

Aanbod

De loopbaanbegeleiding in Bulgarije is een samenhangend systeem waarin onderwijsinstellingen, hoger onderwijs, arbeidsmarktorganisaties en niet-gouvernementele organisaties gezamenlijk loopbaanondersteuning bieden aan jongeren en volwassenen.

Loopbaanbegeleiding binnen het primair en secundair onderwijs
Binnen het onderwijs wordt loopbaanbegeleiding voornamelijk verzorgd door pedagogisch adviseurs, die worden ondersteund door niet bekostigde instellingen. Ter versterking van deze ondersteuning is een netwerk van 29 centra voor loopbaanondersteuning (Центрове за кариерно ориентиране) opgezet en gefinancierd via het *Operational Programme Human Resources Development (2014–2020)*. Deze centra zijn gevestigd in de belangrijkste regionale centra van het land en bieden informatie en begeleiding gericht op ondersteuning bij de uitvoering van persoonlijke ontwikkelplannen en loopbaanplanning.

Loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs
In het hoger onderwijs zijn 52 universitaire centra voor loopbaanondersteuning (Университетски центрове за кариерно ориентиране) actief. Deze loopbaancentra ondersteunen studenten bij de overgang van opleiding naar arbeidsmarkt. Daarnaast stimuleren zij samenhang tussen opleiding en beroepspraktijk, het verbeteren van opleidingsprogramma's en het bieden van informatie over arbeidsmarktontwikkelingen in Bulgarije.

Loopbaanbegeleiding buiten het onderwijs (arbeidsmarkt)
Niet-gouvernementele organisaties spelen een actieve rol in het aanbieden van loopbaanbegeleiding via uiteenlopende projecten en online platforms die jongeren ondersteunen bij hun onderwijs- en loopbaankeuzes. Daarnaast zijn er 43 private centra voor informatie en loopbaanondersteuning rondom beroepsonderwijs (Частни центрове за кариерно ориентиране), die officieel erkend zijn door het Nationaal

Agentschap voor Beroepsonderwijs en Training (NAVET).

Loopbaanbegeleiding voor werkenden, werkzoekenden en overige doelgroepen wordt aangeboden door het Nationaal Arbeidsbureau. Deze dienstverlening wordt uitgevoerd via een landelijk netwerk van 253 arbeidsbureaus (*Бюра по труда към Агенция по заетостта*) en 10 carrièrecentra (*Центрове за кариерно ориентиране*), die onder verantwoordelijkheid vallen van de regionale arbeidsdiensten.

Arbeidsmarktinformatie

Op dit moment wordt er gewerkt aan de implementatie van een gespecialiseerde module in het nationale portaal, gericht op de aansluiting tussen scholen en de arbeidsmarkt. Deze extra module geeft informatie aan scholieren vanaf 15 jaar over baankansen, vereisten voor banen, lonen, verschillende sectoren. Scholieren kunnen hier ook online hun CV maken en deze online zetten om via het portaal een bijbaan te vinden.

Beleid & organisatie

Het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap en het Ministerie van Arbeid en Sociaal Beleid zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van beleid voor loopbaanondersteuning in onderwijs en de arbeidsmarkt.

Het wettelijke kader voor loopbaanbegeleiding in Bulgarije is gebaseerd op drie centrale wetten die betrekking hebben op onderwijs, beroepsonderwijs en werkgelegenheid. Deze wetten reguleren gezamenlijk de structuur van het onderwijssysteem, waarborgen flexibel en kwalitatief hoogwaardig beroepsonderwijs en -opleiding, en ondersteunen werkgelegenheid, loopbaanbegeleiding en volwasseneducatie

Loopbaanbegeleiding, vooral voor jongeren, is een belangrijke prioriteit binnen deze strategieën. Het beleid richt zich op vier doelen:

- Lerenden helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige en flexibele mensen die goed kunnen omgaan met veranderingen
- De kwaliteit van onderwijs en opleidingen verbeteren
- Zorgen voor gelijke kansen op leren, deelname aan de samenleving en actief burgerschap

- Onderwijs en opleidingen beter laten aansluiten op wat de arbeidsmarkt nodig heeft

Financiering

Het overgrote deel van loopbaanondersteuning wordt gefinancierd door het Ministerie van onderwijs en Wetenschap en uit het Europese Sociale Fonds (ESF). Deze financiering wordt geraamd op basis van het nationale budget en op basis van de operationele en verwachte programma's die lopen op het gebied van loopbaanondersteuning. De training tot loopbaanbegeleider worden gefinancierd uit subsidies uit het ESF of de persoon die de training wil volgen, financiert de eigen training.

Instrumenten & tools

Sinds 2018 heeft Bulgarije zeven open, gratis toegankelijke onderwijsproducten ontwikkeld. Deze onderwijsproducten ondersteunen jobcoaches en loopbaanbegeleiders bij het naar en op de arbeidsmarkt begeleiden van personen met beperkte vaardigheden en (onderwijs) kwalificaties. De zeven onderwijsproducten zijn te vinden op Erasmus Employment Plus en de gratis beschikbare Nederlandse versie van de projectuitkomsten is te vinden op de Noloc-website. Het gaat om de volgende onderwijsproducten:

- Een methodologisch raamwerk
- Een matrix met leercompetenties
- Een online curriculum, bestaande uit vier modulen
- Een ondersteunende handleiding voor facilitators
- Een ondersteunend e-learning platform
- Een skills assessment tool
- Een overzichtsgids met best practices en succescriteria

Kwaliteit

Om de kwaliteit van loopbaanondersteuning te waarborgen zijn twee directies van het Ministerie van Onderwijs en wetenschap verantwoordelijk. Deze directies monitoren loopbaanondersteuning gericht op het onderwijs en specifiek is er ook focus op wat universiteiten aanbieden op het gebied van loopbaanondersteuning. Daarnaast is het Nationaal Agentschap voor Beroepsonderwijs (NAVET) verantwoordelijk voor de kwaliteit van informatiecentra. Deze kwaliteit meten zij door middel van tussentijdse evaluaties tijdens het proces van implementatie, ex-post controle en interne controle met behulp van zelf-assessments.

Onderzoek & innovatie

Op het gebied van onderzoek is in Bulgarije relatief weinig bekend. Volgens Cedefop wordt vooral basisinformatie verzameld. Deze gegevens komen met name uit het onderwijs en de arbeidsmarkt. Het gaat bijvoorbeeld om data uit monitoring, zoals het aantal personen dat individuele loopbaanondersteuning heeft gevolgd. Hierdoor bestaat er slechts een globaal overzicht van het nationale systeem voor loopbaanondersteuning.

Daarnaast werken betrokken partijen binnen loopbaanbegeleiding (zoals onderwijsinstellingen, overheidsorganisaties en onderzoeksinstituten) samen in internationale projecten, vaak binnen het Erasmus+ programma. Deze projecten richten zich vooral op het verbeteren van de kwaliteit van loopbaanbegeleiding door middel van onderzoek, innovatie en het ontwikkelen van digitale tools en methodieken. Hierdoor wordt kennis uitgewisseld op Europees niveau en worden nieuwe instrumenten voor praktijk en beleid ontwikkeld.

Professionalisering

De standaard voor loopbaanprofessionals is dat zij naast een relevante opleiding in het hoger onderwijs (denk aan social work, psychologie, sociale studies), ook een Global Career Development Facilitator (GCDF)-certificaat bezitten. Dit certificaat bewijst dat de professional de 12 competenties (opgesteld door het Centre of Credentialing and Education (CCE) beheersen. Naast een GCDF-certificaat zijn er gespecialiseerde trainingen voor loopbaanprofessionals beschikbaar. De meest gevolgde masterprogramma's zijn:

1. Master degree in Career Education (Sofia University "St. Kl. Ohridski")
2. Master degree in Carreer Development & Entrepreneurschip (South-West University "Neofit Rilski")

Technologie

Het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap is aanjager van digitale technologische vernieuwing voor loopbaanondersteuning. Vanuit het Europees Sociale Fonds (ESF) financieren zij structureel het nationale portaal voor loopbaanondersteuning. Dit portaal geeft informatie over scholingsaanbod en trainingen en richt zich op zowel het onderwijs als de arbeidsmarkt. Dit portaal dient als een soort kennisbank voor professionals werkzaam in de loopbaanondersteuning en is een vorm van e-guidance.

Zie 'Arbeidsmarktinformatie' voor meer informatie over een gespecialiseerde module in het

portaal gericht op de aansluiting tussen scholen en de arbeidsmarkt.

Toegankelijkheid

Iedereen in Bulgarije heeft toegang tot loopbaanondersteuning, zowel individueel als in groepsverband. Zie 'Aanbod' voor een overzicht van de belangrijkste dienstverleners van loopbaanondersteuning.

Medegefinancierd door de Europese Unie

De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.